

Predseda – Chairman
MVDr. Ján Pliešovský, CSc.

Redakcia:
Šéfredaktor – Chief editor
prof. MVDr. Peter JURIŠ, CSc.

Redakčná rada – Editorial board
prof. MVDr. Emil Pilipčínek, PhD.
Univerzita veterinárskeho lekárstva Košice
MVDr. Ján Greguš
Pharmacopola Žiar nad Hronom
MVDr. Jozef Pokorný
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov Košice

Technický redaktor – Technical editor
MVDr. Jana Blašková

Jazyková úprava – Language correction
Dagmar Matejová

Grafická úprava, foto – Graphic design&photo
prof. MVDr. Peter Juriš, CSc., Harlequin s.r.o.

Grafika, sadzba a tlač – Pre-press and print
Harlequin, s.r.o., reprografické štúdio
Protifašistických bojovníkov 5, 040 01 Košice
Registr. Zn. 768/93

Distribúcia – Distribution
Versus, s.r.o., Bratislava

Vydavateľ – Publisher
Inštitút vzdelávania veterinárnych lekárov
Cesta pod Hradovou 13/A, 040 01 Košice
www.ivvl.sk

Adresa redakcie – Editorial office address
KVPS, Masarykova 18, 040 01 Košice
tel.: +421-55-7999 218, 62 520 47, fax: +421-55-62 520 46
e-mail: svc@svsrs.sk

Objednávky predplatného a inzercie – Subscription and advert orders
Krajská veterinárna a potravinová správa,
Masarykova 18, 040 01 Košice
tel.: +421-55-62 520 47, fax: +421-55-62 520 46

Slovenský veterinársky časopis vychádza 6x ročne,
ročné predplatné: 33,19 EUR, 1000,- Sk.
Konverzný kurz: 30,1260
Bankové spojenie: Štátna pokladnica Bratislava,
BÚ č.: 7000151337/8180
Jednotlivé čísla SVČ budú v predaji v predajni skript
Ústavu vedeckých informácií a knižnici UVL,
Komenského 73, 041 81 Košice.

Slovak Veterinary Journal (6 issues a year) is published by the Institute for Postgraduate Education of Veterinary Surgeons, Cesta pod Hradovou 13/A, 040 01 Košice.
Orders are accepted by the editorial office and subscription should be sent to: Všeobecná úverová banka Košice-mesto, Slovak Republic, account No.: 64730-512/0200

Autori sú zodpovední za obsahovú a jazykovú stránku príspevkov.

Nevyžadované rukopisy, fotografie, diapozitívy a kresby sa nevracajú.

© Akékoľvek reprodukovanie textových a obrazových častí je povolené len s písomným súhlasom šéfredaktora alebo vydavateľa.

Podávanie novinových zásielok povolené
Východoslovenským riaditeľstvom pošty Košice
pod č. VsRP – 2896/96 zo dňa 26.9.1996

EDITORIÁL

Viditeľne sa skracujú dni, slniečka je stále menej a menej, rýchlo sa približujeme ku koncu kalendárneho roka. Blízkosť vianočných sviatkov nám každodenne pripomína post dušičková atmosféra príznačná sychravým počasím, svetlami horiacich sviečok na pietnych miestach, časovým posunom a chrípkovou epidémiou, ale aj tradičnou výzdobou v nákupných centrách a na námestiach obcí a miest.

Na problémy pandemickej chrípky poukazujeme v dvoch na sebe nezávislých príspevkoch. Úvodný je venovaný problematike kontroly tohto vírusu v chovoch ošípaných, druhý šíreniu sa chrípky v ľudskej populácii, ktorá v tomto prípade (reprezentovaná človekom v potenciálnom ohrození), doposiaľ asi ťahá za trochu kratší koniec. Je pravda, že chrípkové vírusy sužujú cyklickými epidémiami ľudskú populáciu od nepamäti, že sú tak známe až sú „ošúchané“ a možno aj nezaujímavé. Matka príroda si na nás však vždy pripraví nejaké to prekvapenie. Aj v spojitosti s týmto vírusom jeho šírením sa a variabilitou, to môžeme takto smelo charakterizovať...

60. výročie založenia Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach si pripomíname na viacerých stránkach tohto čísla Slovenského veterinárskeho časopisu. Celotýždňové podujatie upozornilo na seba, nielen v sídle univerzity, resp. v meste. Názory účastníkov (juniorov aj seniorov) na priebeh tejto veľkolepej, ale najmä dôstojnej oslavy výročia našej Alma mater, sú veľmi priaznivé a rezonujú v našom stave i mimo neho až doteraz.

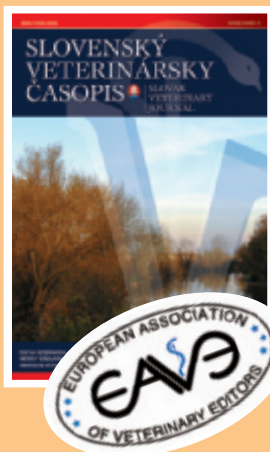
Na našich stránkach predstavujeme aj nového ministra pôdohospodárstva SR pána Ing. Vladimíra Chovana, ktorému prajeme v jeho neľahkej práci veľa úspechov a správnych rozhodnutí.

Redakcia SVČ si súčasne dovoľuje touto cestou poďakovať ministerstvu za podporu nášmu odbornému-edukačnému periodiku (bolo založené našimi predchodcami v zložitom predvojnovom období) aj v neľahkých časoch hospodárskej a ekonomickej krízy.

Čo na záver? Veľa optimizmu, šťastia, zdravia a menej stresujúceho zhonu do nasledujúcich, ako tomu naši západní susedia kalendárovo hovoria „lístia padajúcich dní“.

Peter J u r i š
šéfredaktor SVČ

Abstrakty vedeckých príspevkov v anglickom jazyku sú uvádzané v medzinárodnej databáze **Food Science and Technology Abstracts (FSTA)**.

Pracovný dokument o kontrolných opatreniach pre vírus pandemickej chrípky typu (H1N1) 2009 u ošípaných 278

Nový variant chrípky typu A H1N1 u ľudí 281

Globálna epizootológia a hostiteľský rozsah vírusov chrípky vtákov subtýpu H5N1 u domestikovaných a divých vtákov 302

60. výročie Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach 325

OBSAH

Editoriál (Juriš, P.)	275
-----------------------------	-----

Úradná kontrola a bezpečnosť potravín, producent a spotrebiteľ

Pracovný dokument GR pre ochranu spotrebiteľa o dohľade (surveillance) a kontrolných opatreniach pre vírus pandemickej chrípky typu (H1N1) 2009 u ošípaných (Pliešovský, J., Čery, P.)	278
Nový variant chrípky typu A H1N1 u ľudí (Beňačka, R., Ništiar, F., Rácz, O.)	281
Kontrolné a eradikačné stratégie klasického moru ošípaných (Šnirc, J., Sokol, J., Rajský, D., Lorinčák, L.)	286
Imunopatológia chronických črevných zápalov (Petrášová, D., Bomba, A.)	291
Jedovaté rastliny znovu aktuálne v praktickej veterinárnej medicíne – II. časť (Skalka, J., ml., Skalka, J., st.)	293
Biotechnologické a naturálne látky v prevencii a liečbe chorôb zvierat – nové probiotické prípravky vyvinuté na UVL v Košiciach (Nemcová, R., Gancarčíková, S., Mudroňová, D., Koščová, J., Buleca, V., Sciranková, L., Schvalb, P., Feckaninová, I.)	298

Veterinárna starostlivosť prevencia v prvovýrobe, nozologická problematika, životné prostredie

Bioindikácia environmentálnej záťaže PCB látkami s využitím rybích parazitov (Barciová, T., Hanzelová, V., Turčeková, L., Kirin, D.)	299
Globálna epizootológia a hostiteľský rozsah vírusov chrípky vtákov subtypu H5N1 u domestikovaných a divých vtákov (Sokol, J., Šnirc, J., Rajský, D., Lorinčák, L., Juriš, P.)	302
Parazitárne ochorenia kamzíkov v období globálnych klimatických zmien na území Slovenska (Štefančíková, A.) ..	308
Rozšírenie a charakteristika proliferatívnej enteropatie ošípaných (Šnirc, J., Sokol, J., Rajský, D., Lorinčák, L., Golian, J.)	310
Štúdium imunomodulačného účinku beta-glukánu u prasníc a ciciakov (Reichel, P., Kovačociová, K., Pistl, J., Kováč, G., Hakunová, J., Dobolyová, S.)	314
Bakteriálna flóra v apendixe králikov pri aplikácii probiotík, bakteriocínov a fytobiotík (Lauková, A., Chrastinová, E., Pogány Simonová, M., Szabóová, R., Strompfová, V.)	317

Veterinárna prax

Ako liečim ja... chronická hnačka mačiek (Olivier Dossin)	319
---	-----

Informácie z poľnohospodárskej a potravinárskej praxe, legislatívy, kongresov, výstav a personálie

Kancelária ústredného riaditeľa ŠVPS SR informuje (Matus, M.)	322
2. Medzinárodný odborný kongres, Bratislava 27.-29.10.2009 (Bírošová, Z.)	323
Ing. Vladimír Chovan – minister pôdohospodárstva SR	324
Svetový deň potravín	324
60. výročie Univerzity veterinárskeho lekárstva v Košiciach	325
Európska noc netopierov na Univerzite veterinárskeho lekárstva v Košiciach (Korytár, L.)	329
Besnota, pas, povinná imunoprofylaxia, imunita a vakcíny (Šajgalík, M.)	330
Med. Vet. Rajmund Poštoľka (1875–1945) (Jantošovič, J., Pliešovský, J., Vrabec, V., Mađari, A.)	332
MEVAK a.s. Nitra	334
MVDr. Jozef Hojsík – 75 ročný (Blecha, J.)	335
Doc. MVDr. Andrej Orság, CSc. – 80 ročný (Ledecký, V.)	335
Doc. MVDr. Ján Jantošovič, PhD. – vzácne jubileum (Kozák, M., Šály, J.)	336
Jubilanti v 4. štvrtroku 2009	337
Odišiel vzácny človek Doc. MVDr. Alžbeta Gdovinová, CSc. (Vilček, Š.)	338

Editorial (<i>Juriš, P.</i>)	275
--------------------------------	-----

Official control and food safety, producer, consumer

Working document of GD for consumer protection on surveillance and control measures for the virus of pandemic flu H1N1 2009 in pigs (<i>Pliešovský, J., Čery, P.</i>)	278
A novel influenza type A H1N1 in humans (<i>Beňačka, R., Ništiar, F., Rácz, O.</i>)	281
Control and eradicating strategies of the classical swine fever (<i>Šnirc, J., Sokol, J., Rajský, D., Lorinčák, L.</i>)	286
Immunopathology of chronic intestinal inflammations (<i>Petrášová, D., Bomba, A.</i>)	291
Poisonous plants again relevant in practical veterinary medicine - part II (<i>Skalka, J. jr., Skalka, J. sen.</i>)	293
Biotechnological and natural products in prevention and treatment of the diseases of animals - new probiotic preparations developed at the UVM in Košice (<i>Nemcová, R., Gancarčíková, S., Mudroňová, D., Koščová, J., Buleca, V., Sciranková, L., Schvalb, P., Feckaninová, I.</i>)	298

Veterinary care, prevention in primary production, nosologic problem, environment

Bioindication of PCB load of the environment using fish parasites (<i>Barciová, T., Hanzelová, V., Turčeková, E., Kirin, D.</i>)	299
Global epizootology and host range of the flu viruses of birds of subtype H5N1 in domesticated and wild birds (<i>Sokol, J., Šnirc, J., Rajský, D., Lorinčák, L., Juriš, P.</i>)	302
Parasitoses of chamois in the period of global climatic changes on the territory of Slovakia (<i>Štefančíková, A.</i>)	308
Spreading and characteristics of proliferative enteropathy in swine (<i>Šnirc, J., Sokol, J., Rajský, D., Lorinčák, L., Golian, J.</i>)	310
Study of the immunomodulating effect of beta-glucan in sows and sucklings (<i>Reichel, P., Kovačociová, K., Pisl, J., Kováč, G., Hakunová, J., Dobolyová, S.</i>)	314
Bacterial flora in rabbit appendix in probiotics, bacteriocins and phytobiotics application (<i>Lauková, A., Chrastinová, L., Pogány Simonová, M., Szabóová, R., Strompfová, V.</i>)	317

Veterinary practice

Chronic diarrhoea in cats (<i>Olivier Dossin</i>)	319
---	-----

Information from agricultural and food practice, legislation, congresses, exhibitions and personal data

The office of the general director of the Slovak Veterinary and Food Administration informs (<i>Matuš, M.</i>)	322
2nd International professional congress, Bratislava, October, 27-29, 2009 (<i>Bírošová, Z.</i>)	323
Ing. Vladimír Chovan - the ministry of agriculture of SR	324
World Food Day	324
60th anniversary of the University of Veterinary Medicine in Košice	325
European night of chiropterans at the University of Veterinary Medicine in Košice (<i>Korytár, E.</i>)	329
Rabies, passport, compulsory immuno-prophylaxis, immunity and vaccines (<i>Šajgalík, M.</i>)	330
Med. Vet. Rajmund Poštoľka (1875-1945) (<i>Jantošovič, J., Pliešovský, J., Vrabc, V., Mađari, A.</i>)	332
MEVAK Inc., Nitra	334
MVDr. Jozef Hojsík - 75 years old (<i>Blecha, J.</i>)	335
Doc. MVDr. Andrej Orság, CSc. - 80 years old (<i>Ledecký, V.</i>)	335
Doc. MVDr. Ján Jantošovič, PhD. - precious jubilee (<i>Kozák, M., Šály, J.</i>)	336
Life anniversaries in 4th quarter of 2009	337
A precious personage doc. MVDr. Alžbeta Gdovinová, CSc. has left us (<i>Vilček, Š.</i>)	338